

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

УХВАЛЕНО

Вченою радою Білоцерківського
національного аграрного університету
Протокол № 6
від « 30 » серпня 2024 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Ректор Білоцерківського
національного аграрного
університету, професор
Олена ШУСТ Олена ШУСТ

Наказ ректора
№ 159/0 « 30 » 08 2024 р.

ПОЛОЖЕННЯ

**ПРО ОПИТУВАННЯ ЩОДО ЯКОСТІ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
БІЛОЦЕРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ**

1. Загальні положення

1.1. Положення про опитування щодо якості освітньої діяльності (далі – Положення) розроблено відповідно до законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Рекомендацій Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти стосовно запровадження внутрішньої системи забезпечення якості» (2019) та інших нормативних документів, з урахуванням «Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти» (ESG, 2015), «Положення про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти в Білоцерківському національному аграрному університеті» та інших документів, що регламентують участь суб'єктів освітньої діяльності в оцінюванні її якісних показників.

1.2. Положення визначає порядок дій щодо організації, проведення, аналізу та інтерпретації, оприлюднення результатів опитування респондентів (суб'єктів освітньої діяльності) щодо якості освітньої діяльності Білоцерківського національного аграрного університету (далі – Університет).

1.3. У Положення вживаними є терміни та поняття:

- *Респонденти* (суб'єкти освітньої діяльності) – здобувачі вищої освіти усіх рівнів, науково-педагогічні працівники, керівники структурних підрозділів Університету, представники роботодавців, колишні випускники, батьки 1-курсників, інші особи, які формують думку щодо забезпечення якості освітньої діяльності в Університеті та впливають на ці процеси.

- *Освітній моніторинг* – система збирання, оброблення та інтерпретування інформації про освітню систему чи її компоненти, спрямована на об'єктивність і надійність інформаційного забезпечення управління.

- *Моніторинг якості освіти* – технологія збору, обробки, збереження та розповсюдження інформації про функціонування освітнього середовища (навчального закладу та його структурних підрозділів, діяльність за напрямками), яка має забезпечувати безперервність спостереження за змістом освіти і прогнозувати його розвиток. Передбачає системне опитування груп респондентів, тестування, проведення контрольних замірів відповідно до визначених цілей, критеріїв, показників якості та індикаторів вимірювання.

- *Анкета* – форма (бланк) структурованої послідовності запитань, на які отримуються відповіді в процесі опитування. Респондентам можуть пропонуватися для заповнення анкети у режимі он-лайн чи в паперовому вигляді очно; вони є анонімні чи персоналізовані, містять закриті, напіввідкриті й відкриті запитання для розгорнутої відповіді (відповідно, розрізняють такі їх види: чітко структуровані, напівструктуровані, відкриті опитувальники). Здебільшого складаються з 3-х частин: вступ – «інструкція», реквізитна частина – «паспортичка», основна частина із запитаннями.

1.4. Метою опитування є визначення думки репрезентативної сукупності (групи) респондентів щодо якості освітньої діяльності в Університеті за напрямками.

1.5. Завданнями опитування є:

– отримання сукупної інформації щодо якості змісту й форм навчання за освітніми програмами (освітньо-науковими програмами), а також стосовно інших процесів, які впливають на якість освітньої діяльності (умов навчання та вкладених ресурсів, зовнішніх чинників мотивації та ефективності навчання, соціально-психологічних чинників освітнього процесу, етичних питань тощо);

– визначення ставлення здобувачів вищої освіти до діяльності науково-педагогічних працівників, у тому числі – застосування інноваційних освітніх технологій і засобів навчання в їх роботі;

- аналіз якісних показників взаємодії навчання з науковими дослідженнями, учасниками якого є різні суб'єкти освітньої діяльності;

- використання анкетування як одного з елементів моніторингу системи контролю якості освітнього процесу;

- підготовка аналітичних матеріалів з метою виявлення проблемних питань освітнього процесу в Університеті та надання інформації для формування рекомендацій щодо його удосконалення.

1.6. Опитування, спрямоване на оцінювання якості освітнього процесу в Університеті, має відповідати таким вимогам:

- об'єктивність і повнота (виявлення з оптимальних джерел інформації реальної ситуації в освітньому середовищі);

- надійність і точність (опитування «вибіркове/ фронтальне» виявляє загальні тенденції та проблемні питання; передбачає наявність мінімальної похибки, однак характеризується стійкістю результатів, отриманих іншим шляхом);

- валідність (відповідність результатів поставленим цілям і завданням діагностичного інструментарію);

- достатність (рішення щодо вибіркової та періодичності опитувань є обґрунтовані);

- оперативність (своєчасність інформації).

1.7. Рівні опитувань:

- «внутрішній аудит», поточний моніторинг якості освітньої діяльності (здобувач вищої освіти – викладач – кафедра – факультет);

- «зовнішній» моніторинг якості освіти (експертне опитування) на рівні Університету (визначена група респондентів – відділ забезпечення якості освіти – відділ навчально-методичної та виховної роботи – відділ акредитації та ліцензування/ приймальна комісія – ректорат). Групи респондентів – здобувачі вищої освіти, викладачі, завідувачі кафедр, керівники структурних підрозділів Університету, випускники та роботодавці, інші групи зацікавлених осіб.

1.8. Об'єкти та напрями вивчення шляхом опитування:

- якість реалізації навчальних планів і робочих навчальних програм, які відображують сучасний стан розвитку науки і реалізують компетентнісний підхід в освіті;

- ефективність проведених навчальних занять і використовуваних інноваційних методів навчання, спрямованих на активізацію самостійної діяльності здобувачів вищої освіти і практичну спрямованість освітнього процесу;

- якість освітнього процесу, рівень організації освітньої діяльності та її окремих компонентів (ресурси, умови навчання, характер та етичні питання взаємодії з викладачами, зміст і форми навчання, освітньо-виховні результати, практикозорієнтованість тощо);

- моніторинг ринку праці випускників і зв'язок із роботодавцями тощо.

2. Порядок проведення опитування

2.1. Опитування здійснюється за інструментарієм (анкетами, опитувальниками), розробленим Відділом забезпечення якості освіти та схваленим науково-методичною комісією БНАУ.

2.2. Опитування здебільшого є вибіркоким (не менш як 30–40 % суб'єктів освітнього процесу долучаються до процедури) і анонімним. Виключення можуть стосуватися таких груп респондентів, які є персоналізованими в оцінюванні окремих компонентів освітньої діяльності (роботодавці, колишні випускники, керівництво Університету).

2.3. Діагностичний інструментарій та аналітична звітність за підсумками проведення Відділом експертного опитування відповідних груп респондентів розміщується на офіційному сайті Університету згідно з графіком і результатами оброблення даних. Інші види діагностики, проведені на рівні факультету, робочої групи можуть розміщуватися на сайті Університету на сторінці факультету «Освітній процес».

2.4. Проєкт «матриці опитувань» схвалюється проректором з освітньо-виховної та міжнародної діяльності, розміщується на офіційному сайті Університету. Робочий графік проведення опитувань різних груп респондентів і визначення відповідальних за їх проведення формується і коригується щорічно, щосеместрово та з урахуванням запитів гарантів ОП(ОНП). «Внутрішні» опитування щодо якості викладання навчальної дисципліни проводяться керівництвом факультету упродовж чи по завершенню навчання. Опитування роботодавців та випускників можуть проводитись раз у 2–3 роки під час проведення Ярмарку вакансій, інших заходів в Університеті із залученням гарантів ОП (ОНП).

2.4. До проведення експертного опитування на рівні Університету можуть бути долучені представники студентського самоврядування, профспілкової організації Університету.

2.5 Результати експертних опитувань вносяться до бази даних Відділу та інших структурних підрозділів Університету, визначених відповідальним за моніторинг відповідного напрямку освітньої діяльності. Зведена аналітична інформація щодо результатів опитування передається на відповідні кафедри факультетів за вимогою.

3. Методики оцінювання результатів

3.1. Опитування може відбуватися як у паперовому варіанті, так і в режимі он-лайн (google-форма), коли оброблення кількісних даних відбувається автоматично. Експертне оцінювання на рівні Університету здебільшого здійснюється в режимі он-лайн. «Внутрішній аудит» якісних показників на рівні «студенти – викладачі – кафедри – факультет» проводиться методом опитування у паперовому чи електронному варіанті за формами, розробленими / рекомендованими Відділом. У ході аналізу та інтерпретації результатів опитувань за структурованими анкетами використовуються методи:

- ранжування відповідей респондентів у % показниках;
- кваліметричного оцінювання якісних показників за 5-бальною шкалою, якщо якість виявляється:

- 5 – повною мірою;
- 4 – у цілому;
- 3 – частково;
- 2 – незначною мірою;
- 1 – не відповідає очікуванням.

3.2. Аналіз результатів анкетування відкритого типу відбувається в описовій формі з визначенням найбільш поширених рекомендацій / відгуків, за потреби – з використанням методу ранжування.

4. Застосування

4.1. Публікація аналітичних звітів на основі статистичних, кваліметричних і ранжованих даних експертного опитування, обговорення рівнів їх оприлюднення відбувається за погодженням з керівниками факультетів, відповідних структурних підрозділів і керівництва Університету.

4.2. Результати опитування розглядаються на засіданнях керівництва Університету, груп якості факультетів (за окремим показниками, напрямками освітньої діяльності та в цілому), Вченій раді Університету.

4.3. Інформація щодо результатів оцінювання якості освітньої діяльності може використовуватися:

- у ході розподілу навчального навантаження науково-педагогічних працівників кафедр;
- під час коригування і оновлення навчальних планів шляхом зміни кількості годин на вивчення окремих навчальних дисциплін, формування очікуваних результатів навчання і методів контролю, переліку вибіркового курсів тощо;
- у прийнятті рішень щодо матеріального та нематеріального заохочення працівників, стимулювання їх якісної викладацької діяльності;
- у прийнятті важливих управлінських рішень.

Розглянуто і схвалено науково-методичною комісією Білоцерківського НАУ, протокол № 1 від 22.08. 2024 р.

Перший проректор

Володимир НЕДАШКІВСЬКИЙ

Проректор з освітньої, виховної та міжнародної діяльності

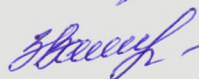
Тетяна ДИМАНЬ

Начальник відділу забезпечення якості освіти

Олена ДЕМ'ЯНЕНКО

Начальник відділу навчально-методичної та виховної роботи

Вікторія ЗУБЧЕНКО

Завідувач відділу документообігу і кадрового забезпечення

Олена ЮРЧЕНКО

Начальник юридичного відділу

Ярослав ЯЦЮК

Примірна форма для опитування з метою «внутрішнього аудиту»

Анкета «Про якість навчальної дисципліни і викладання»

Шановні здобувачі вищої освіти!

Просимо Вас оцінити якість викладання пропонованої навчальної дисципліни. Анкетування є анонімним і має на меті врахування запитів студентів у процесі навчання.

Вкажіть наступне:

- ОП, ОНП _____ Курс _____ Група _____
- Навчальна дисципліна _____
- Викладач _____

* пропоновані нижче запитання оцініть знаком «+ або √» у колонці з відповідним балом у межах 0 – 5 у порядку зростання якості:

	Зміст запитання	0	1	2	3	4	5
1.	Навчальна дисципліна у зіставленні з Вашими очікуваннями						
2.	Практична цінність навчальної дисципліни для Вас						
3.	Користь підготовлених викладачем методичних рекомендацій, інформаційних матеріалів у <i>moodle</i> тощо						
4.	Підтримка викладача(ки) здобувачів освіти у процесі навчання (<i>міра сприяння процесу опанування знань студентами</i>)						
5.	Наскільки вдалося досягти командної роботи зі здобувачами освіти в аудиторній роботі						
6.	Якість і повнота навчально-методичного забезпечення викладання дисципліни, наявність додаткових джерел, ресурсів тощо						
7.	Інші аспекти _____						

Назвіть проблеми (невирішені питання), з якими стикалися упродовж навчання _____

Дякуємо за Вашу відповідь!

Примірна форма для експертного опитування студентів (он-лайн)

Анкета «Студенти про якість освітнього процесу»

Шановні здобувачі вищої освіти!

Просимо Вас долучитися до опитування щодо оцінювання якості освітнього процесу, реалізованого протягом семестру (н.р.). Анкетування є анонімним, добровільним і має на меті виявлення міри врахування Ваших очікувань і запитів у процесі навчання, з'ясування загальних тенденцій щодо якості реалізації завдань обраної Вами освітньої програми. Тож Ваша думка для нас є важливою!

Вкажіть наступне:

Факультет _____

Освітня програма (ОНП) _____

Курс _____

1. Чи свідомим був Ваш вибір програми, за якою Ви навчаєтесь?

Так-ні-не зовсім

2. Чи задоволені Ви роботою наставника групи?

Повною мірою – частково - ні

3. Якщо частково чи не задоволені, то обґрунтуйте відповідь

(вказіть причину, приклад, ПІБ наставника) _____

4. Навчальні заняття проводилися згідно з розкладом (робочим навчальним планом)?

Так – ні – не завжди

5. Якщо ні чи не завжди, обґрунтуйте думку

(що саме і ким (ПІБ) не проведено, які теми і питання не розглянуто) _____

6. Оцініть балом міру якості прочитаних навчальних дисциплін, курсів у зіставленні з Вашими очікуваннями:

*5 — повною мірою**4 — у цілому**3 — частково**2 — незначною мірою**1 — не відповідає*

7. Чи сприяли прочитані навчальні дисципліни виникненню у Вас ідей щодо практичного застосування засвоєного матеріалу у позанавчальній ситуації, у подальшому професійному житті?

Так – ні – частково – не можу відповісти

8. З яких навчальних дисциплін, курсів Ви хотіли б поглибити свої знання у подальшому?

9. Наскільки навчання за Вашою освітньою програмою відповідає вашим очікуванням?

Від 1 до 5

10. Які дисципліни Ви хотіли б замінити і чому? _____

11. Наскільки виправданим є Ваше прагнення навчатись в університеті, на вашому факультеті?

Від 1 до 5

12. Визначте міру задоволеності інформаційно-технічним (матеріальним) оснащенням освітнього процесу.

Від 1 до 5

13. Вкажіть міру задоволеності тижневим навчальним навантаженням, розкладом занять

Від 1 до 5

14. Які навчальні дисципліни, на вашу думку, потребують доопрацювань, у чому саме?

15. Оцініть міру ефективності навчання за ОП з урахуванням питань етики, академічної доброчесності.

Від 1 до 5

16. Тут Ви маєте можливість додати щось, поставити запитання чи надати пропозиції, які не ввійшли в анкету _____

Дякуємо за Вашу відповідь!

**ФОРМА МАТРИЦІ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ опитувань щодо якості освітнього процесу у
БНАУ у _____ н.р.**

Р І В Н І		Діагностичний інструментарій	Формат опитування	Терміни та умови проведення	Форма, місце оприлюднення
ВНУТРІШНІЙ АУДИТ, поточний моніторинг якості освітньої діяльності	Персонально-викладацький				
	Кафедральний				
	Факультет				
Системний моніторинг якості освіти (рубіжний, підсумковий, експертний) на рівні Університету	Відділ навчально-методичної та виховної роботи				
	Відділ акредитації та ліцензування / Приймальна комісія				
	Відділ забезпечення якості освіти університету				